

Scenariusz zajęć do realizacji w gospodarstwach edukacyjnych

„Ogólna Technologia Ceramiki z uwzględnieniem garncarstwa”

Dotyczy II etapu edukacyjnego : kl. IV-VI

Zaproponowany scenariusz spełnia zapisy z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół właściwe dla II etapu edukacyjnego – klasy 4-6 szkoły podstawowej oraz realizuje założenia Projektu „Fascynujący świat nauki i technologii”.

Uzasadnienie:

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej tworzy fundament wykształcenia - szkoła łagodnie wprowadza uczniów w świat wiedzy, dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny. Edukacja w klasach IV-VI szkoły podstawowej realizowana jest w formie kształcenia ogólnego. Celem kształcenia ogólnego w szkole podstawowej jest:

- przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim, tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów;
- zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Zajęcia w gospodarstwach edukacyjnych zwiększają szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce i realizują treści zawarte w podstawie programowej, takie jak:

- kształtowanie u uczniów postawy sprzyjającej ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu jak: ciekawość poznawcza, kreatywność, gotowość do uczestnictwa w środowisku przyrodniczym, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej;
- wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym i estetycznym.
- wzbudzenie zainteresowania otaczającą przyrodą;
- dbałość o to, aby dziecko mogło nabywać wiedzę i umiejętności potrzebne do rozumienia świata, w tym zagwarantowanie mu dostępu do różnych możliwości korzystania z nich;

1	Temat zajęć (na 6 h dydaktycznych)	„Ogólna Technologia Ceramiki z uwzględnieniem garncarstwa” <ul style="list-style-type: none">• Tworzenie wypowiedzi dotyczącej technologii ceramiki dawniej i dziś, garncarstwa - dbałość o poprawne wypowiedzi (j. polski, historia)• Zainteresowanie otaczającą przyrodą (przyroda)• Zadania rachunkowe i tekstowe z zast. działań na liczbach naturalnych (matematyka)
2	Cele ogólne	

		<ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów poprzez działalność artystyczno - manualną • umożliwienie uczniom zdobywania nowych wiadomości i umiejętności z dziedziny matematyki i przyrody • zapoznanie uczniów z technikami charakterystycznymi dla ceramiki oraz kształtowanie podstawowych umiejętności w tej dziedzinie. • kształtowanie potrzeby pożytecznego i łatwego przyswajania wiedzy
3	Cele szczegółowe (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija wyobraźnię, wrażliwość i twórczość ekspresji • zna techniki i technologie ceramiczne • doskonali sprawność manualną • rozwija umiejętności twórczego rozwiązywania problemów • kształtuje umiejętność projektowania i przedstawiania kompozycji na płaszczyźnie i w bryle • potrafi koncentrować uwagę na wykonywanym zadaniu • potrafi kreatywnie i twórczo myśleć • rozwija umiejętność pracy zespołowej oraz osiągania zamierzonego celu • podnosi swoje umiejętności dzięki wymianie wiedzy z uczestnikami zajęć w pracy zespołowej
4	Metody i techniki pracy -służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	<ul style="list-style-type: none"> • słowna • aktywizująca – praktyczna, warsztatowa • oglądowa <p>Forma pracy ;grupowa i indywidualna</p>
5	Materiały dydaktyczne oraz środki (itp. Prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	<ul style="list-style-type: none"> • modele maszyn ceramicznych • literatura pomocnicza (broszury, przykładowe ćwiczenia, karty pracy..) • koła garncarskie • sprzęt laboratoryjny • masy i szkliwa ceramiczne

		<ul style="list-style-type: none"> • pomocnicze narzędzia drewniane • formy gipsowe • przybory do pisania, tablica, papier
6	<p>Przebieg zajęć</p> <p>Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment... - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć 	<p>I. Wstęp</p> <ul style="list-style-type: none"> - powitanie uczniów, omówienie zasad bezpieczeństwa i zachowania podczas zajęć - przedstawienie planu zajęć <p>II. Faza realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie procesu technologicznego przerobu gliny oraz produkcji wyrobów ceramicznych na przykładzie modeli maszyn

Część główna

Pracowania podzielona będzie na 5 stanowisk przy każdym stanowisku znajdować się będzie 8-10 osób. Każda grupa w czasie 45 min będzie miała za zadanie wykonanie ściśle określonych zadań przedstawionych w instrukcji pracy, która będzie znajdować się przy każdym stanowisku. Po ukończeniu pracy, nastąpi przerwa, po której dana grupa będzie przystępowała do następnego stanowiska i wykona kolejne zadanie. Każda grupa ukończy swoją zajęcia, po wykonaniu zadania na każdym stanowisku.

Stanowisko laboratoryjne – zapoznanie z instrukcją pracy, wykonywanie prostego badania gęstości masy lejnej przy pomocy aerometru, badanie ciężaru właściwego masy lejnej za pomocą wagi, badanie spływności masy lejnej za pomocą kubeczka „Ford”, Obliczanie skurczliwości gliny po wysuszeniu oraz po wypaleniu (różnych gatunków glin plastycznej, średnioplastycznej, chudej) Badanie czasu wiązania gipsu przy pomocy aparatu Vicata- (zróżnicowane zadania dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów)
Opisanie wyników badań, Uprzątnięcie stanowiska pracy

Stanowisko zalewania form gipsowych – zapoznanie z instrukcją pracy, wyczyszczenie form gipsowych, złożenie form gipsowych, oklejenie gliną plastyczną szwów i pęknięć, przelanie masy lejnej przez sito o gęstości 900 oczek na cm², zalewanie form gipsowych, badanie szybkości „naciągnięcia” ścianki. (zróżnicowane zadania dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów).
Opisanie wyników pracy, uprzątnięcie stanowiska pracy

Stanowisko rękodzielnicze - zapoznanie z instrukcją pracy, wykonanie naczynia średniowieczną metodą z wałeczków lub ślimaczków, wykonanie gry planszowej z gliny i opisanie zasad tej gry. (zróżnicowane zadania dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów).
Uprzątnięcie stanowiska pracy.

Stanowisko garncarskie – zapoznanie z instrukcją pracy, do dyspozycji każdej osoby będzie koło garncarskie przy którym dana osoba będzie miała za zadanie nauczenia się centrowania gliny przy kole garncarskim o napędzie elektrycznym lub nożnym. Próby wytoczenia prostej miseczki, próby wytoczenia prostego wazonu, Wykonania dowolnej pracy. (zróżnicowane zadania dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów).
Opisanie wyników pracy, uprzątnięcie stanowiska pracy.

Stanowisko pracy twórczej (kreatywnej) –

zapoznanie z instrukcją pracy, wykonanie z gliny plastycznej (do dyspozycji osób będą narzędzia drewniane) trzech różnych tematów. Zróżnicowane zadania dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów.

- **Kim chce zostać jak dorosnę?** (tematy mogą ulec zmianie)
 - **Moje wymarzone miejsce ?** (tematy mogą ulec zmianie)
 - **Świat za 100 lat ?** (tematy mogą ulec zmianie)
- Uprzątnięcie stanowiska pracy

III. Faza końcowa – podsumowanie zajęć, podzielenie się swoimi spostrzeżeniami, przeanalizowanie aspektów matematycznych oraz przyrodniczych podczas pracy przy każdym stanowisku.

7

Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć
(z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne,

JĘZYK POLSKI

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
Uczeń rozwija sprawność uważnego słuchania,

<p>matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)</p>	<p>umiejętność rozumienia znaczeń dosłownych i prostych znaczeń przenośnych; zdobywa świadomość języka jako wartościowego i wielofunkcyjnego narzędzia komunikacji, rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania</p> <p>Tworzenie wypowiedzi. Uczeń rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z własnymi zainteresowaniami; dba o poprawność wypowiedzi własnych</p> <p>HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń odpowiada na proste pytania postawione do tekstu, ilustracji; pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; stawia pytania dotyczące przyczyn i skutków analizowanych wydarzeń historycznych i współczesnych.</p> <p>Zainteresowanie problematyką społeczną. Uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym - zadaje pytania "dlaczego jest tak, jak jest?" i "czy mogłoby być inaczej?" oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania.</p> <p>Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi - planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.</p> <p>PRZYRODA</p> <p>Zaciekawienie światem przyrody. Uczeń stawia pytania dotyczące zjawisk zachodzących w przyrodzie, prezentuje postawę badawczą w poznawaniu prawidłowości świata przyrody przez poszukiwanie odpowiedzi na pytania: "dlaczego?", "jak jest?", "co się stanie, gdy?".</p> <p>Stawianie hipotez na temat zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie i ich weryfikacja. Uczeń przewiduje przebieg niektórych zjawisk i procesów przyrodniczych, wyjaśnia proste zależności między zjawiskami; przeprowadza obserwacje i doświadczenia według instrukcji, rejestruje ich wyniki w różnej formie oraz je objaśnia, używając prawidłowej terminologii.</p> <p>Praktyczne wykorzystanie wiedzy przyrodniczej. Uczeń orientuje się w otaczającej go przestrzeni przyrodniczej i kulturowej; rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu oraz podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo własne i innych, świadomie działa na rzecz ochrony własnego zdrowia.</p> <p>Poszanowanie przyrody. Uczeń zachowuje się w środowisku zgodnie z obowiązującymi zasadami; działa na rzecz ochrony przyrody i dorobku kulturowego społeczności.</p> <p>Obserwacje, pomiary i doświadczenia.</p>
--	---

		<p>Uczeń korzysta z różnych źródeł informacji (własnych obserwacji, badań, doświadczeń, tekstów, map, tabel, fotografii, filmów), wykonuje pomiary i korzysta z instrukcji (słownej, tekstowej i graficznej); dokumentuje i prezentuje wyniki obserwacji i doświadczeń; stosuje technologie informacyjno-komunikacyjne.</p> <p>MATEMATYKA</p> <p>Sprawność rachunkowi.</p> <p>Uczeń wykonuje proste działania pamięciowe na liczbach naturalnych, całkowitych i ułamkach, zna i stosuje algorytmy działań pisemnych oraz potrafi wykorzystać te umiejętności w sytuacjach praktycznych.</p> <p>Wykorzystanie i tworzenie informacji.</p> <p>Uczeń interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, liczbowe, graficzne, rozumie i interpretuje odpowiednie pojęcia matematyczne, zna podstawową terminologię, formułuje odpowiedzi i prawidłowo zapisuje wyniki.</p> <p>Rozumowanie i tworzenie strategii.</p> <p>Uczeń prowadzi proste rozumowanie składające się z niewielkiej liczby kroków, ustala kolejność czynności (w tym obliczeń) prowadzących do rozwiązania problemu, potrafi wyciągnąć wnioski z kilku informacji podanych w różnej postaci.</p> <p>WYCHOWANIE FIZYCZNE</p> <p>Bezpieczne uczestnictwo w aktywności fizycznej stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia</p> <p>Etyka</p> <p>kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych.</p> <p>Rozpoznawanie swoich obowiązków wobec najbliższego otoczenia,</p> <p>II etap edukacyjny to okres kształtowania elementarnych sposobów poznawania świata. To czas krystalizacji zainteresowań, doskonalenia myślenia konkretnego, kształtowania postaw wobec świata. Szkoła powinna zapewnić warunki do bezpiecznego prowadzenia zajęć badawczych i terenowych, obserwacji i doświadczeń. Podczas prowadzenia zajęć proponuje się wykorzystywanie przedmiotów codziennego użytku oraz produktów stosowanych w gospodarstwie domowym.</p>
8	<p>Opis miejsca realizacji zajęć z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarstwo edukacyjne zajmujące się rękodzielnictwem, specjalizujące się w wytwarzaniu wyrobów użytkowych i artystycznych, promujące unikatowe zawody rękodzielnicze, posiadające: • - pracownię rękodzielniczą z zakresu ceramiki i garncarstwa • Salki edukacyjne z wyposażeniem specjalistycznym • Miejsca do rekreacji ogrodzone

		<ul style="list-style-type: none"> • Zaplecze kuchenne • Zaplecze socjalne i sanitarne • Miejsce dostosowane do pracy z osobami niepełnosprawnymi • Dostęp do bezprzewodowego internetu
10	liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach (wraz z uzasadnieniem)	<p>Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe.</p> <p>Uzasadnienie: Liczba uczestników uzależniona prowadzonych działań warsztatowych nie więcej niż 25 osób w grupie, ze względu na specyfikę zaplanowanych zadań , wiek uczestników oraz ich bezpieczeństwo.</p>